

Inspreektekst van Natuurmonumenten

Vergadering Statencommissie LEO d.d. 28 augustus 2026

Voorzitter, leden van de commissie,

Mijn naam is Claire Schreurs en ik spreek vandaag namens Natuurmonumenten.

Wij willen uw aandacht vragen voor de toelichting bij artikel 8.2 van de Wijzigingsverordening 2026 Omgevingsverordening Limburg die op 10 juli door GS is vastgesteld en waarin natuurbegraafplaatsen expliciet worden uitgesloten binnen het Natuurnetwerk Limburg.

Natuurmonumenten kan zich niet vinden in deze categorische uitsluiting.

Laat ik vooropstellen dat wij de bescherming van het Natuurnetwerk Limburg volledig ondersteunen. Het natuurnetwerk is bedoeld om natuurwaarden te beschermen, biodiversiteit te versterken en natuurgebieden robuuster te maken. Juist daarom vinden wij dat ontwikkelingen moeten worden beoordeeld op hun effecten op de natuur en niet op basis van een vooraf uitgesloten functie.

De provincie baseert de bescherming van het Natuurnetwerk Limburg op het bekende "**nee, tenzij**"-principe. Dat principe vraagt om een beoordeling per initiatief. De centrale vraag is daarbij of de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied worden aangetast.

Met de voorgestelde toelichting wordt voor natuurbegraafplaatsen echter feitelijk een ander regime geïntroduceerd. Zij worden op voorhand als ongewenst aangemerkt, zonder dat nog wordt gekeken naar de concrete situatie, de inrichting van het gebied of de ecologische effecten.

Natuurmonumenten vindt dat deze uitsluiting onvoldoende is gemotiveerd. Er wordt geen onderbouwing gegeven waaruit blijkt dat natuurbegraafplaatsen per definitie schadelijk zijn voor natuurwaarden of voor de doelstellingen van het Natuurnetwerk Limburg.

Sterker nog, beschikbare onderzoeks- en monitoringsgegevens laten zien dat natuurbegraafplaatsen onder de juiste voorwaarden juist kan bijdragen aan natuurherstel, biodiversiteit en de langdurige bescherming van natuurgebieden. Op bestaande locaties zijn positieve ontwikkelingen waargenomen voor onder andere broedvogels, vlinders, reptielen en karakteristieke natuursoorten.

Dat betekent niet dat natuurbegraafplaatsen overal mogelijk moeten zijn, maar wel dat een beoordeling per geval noodzakelijk is. Natuurmonumenten pleit dus nadrukkelijk niet voor een vrijstelling of voorkeursbehandeling.

De praktijk op natuurbegraafplaats Landgoed Mookerheide laat zien dat natuurbegraven onderdeel kan zijn van een duurzame gebiedsontwikkeling. Dankzij de samenwerking tussen Natuurmonumenten en Natuurbegraven Nederland worden natuur, erfgoed, een eeuwige rustplaats en recreatie met elkaar verbonden, terwijl tegelijkertijd een structurele financiële basis ontstaat voor het langdurig beheer en behoud van de natuur.

Natuurmonumenten vindt daarom dat het provinciale beleid zich moet richten op het beschermen van natuurdoelen, niet op het zonder onderbouwing uitsluiten van specifieke functies.

Wij verzoeken u daarom om de passage in de toelichting bij artikel 8.2 te schrappen en vast te houden aan het bestaande beoordelingskader van het "nee, tenzij"-principe. Laat niet het type activiteit doorslaggevend zijn, maar de vraag of de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Limburg behouden blijven of zelfs worden versterkt.

Dat doet recht aan de natuur, aan zorgvuldige besluitvorming en aan de uitgangspunten van de Omgevingswet.

Dank u wel.